
Různé

Zpráva z mezinárodního symposia „Logica 2014“

V hejnickém klášteře se ve dnech 16. až 20. června 2014 konal dvacátý osmý ročník mezinárodního symposia „Logica“, které už od roku 1987 organizačně připravuje Oddělení logiky Filosofického ústavu Akademie věd České republiky. Symposium je tradičně zaměřeno zejména na témata, která mohou být zajímavá jak pro filosoficky, tak i pro matematicky orientované logiky. Tento rok v rámci programu vystoupilo 32 přednášejících, včetně čtyř zvaných mluvčích, kterými byli Dorothy Edgingtonová z Birkbeck College-University of London, Graham Priest, který působí na University of Melbourne a na City University of New York, Göran Sundholm z Universiteit Leiden a Dag Prawitz ze Stockholms Universitet.

Příspěvky zvaných řečníků byly rozděleny do všech čtyř konferenčních dnů. Dorothy Edgingtonová hovořila o logice kondicionálních vět a zejména o novém přístupu, který je založen na přepisování fiktivních pravdivostních podmínek. Cílem tohoto přístupu je vyřešit obtížný logický problém s kondicionálními větami, které jsou vnořené v komplexnějších větách.

Graham Priest představil jistou alternativu ke standardním dialetheickým řešením sémantických paradoxů sebereferece. Standardně se v těchto

řešeních předpokládá, že pro (bi)kondicionální spojku v tzv. T-schématu platí modus ponens. Graham Priest zkoumal možnost, že se jedná o parakonzistentní materiální (bi)kondicionál, pro který pravidlo modus ponens neplatí.

Göran Sundholm přednesl příspěvek o pojmu předpokladu, který je klíčový pro pochopení kalkulu přirozené dedukce v teorii důkazů. Ve své přednášce zdůraznil pragmatické rozlišení mezi předpoklady, které vystupují v úsudcích a které jsou spojeny se závěrem relací důsledku, a epistemickým hypotetickým předpokladem, že víme, že premisy jsou pravdivé. Tomuto rozlišení odpovídají dva druhy Gentzenova systému přirozené dedukce reprezentujícího procesy odvozování.

Přednáška Daga Prawitze se týkala pohledů G. Gentzena a A. Heytinga na pojem důkazu. Ačkoli tyto logici přistupovali k problematice velmi odlišným způsobem, Dag Prawitz se domnívá, že když vytvoříme jakousi fúzi jejich názorů, můžeme zodpovědět i některé otázky, které oba autoři nechali nezodpovězeny.

Autoři několika příspěvků se zaměřili na filosofická a historická témata vztahující se k Fregovi, Carnapovi a jiným významným postavám historie logiky. Celé jedno dopoledne bylo věnováno

teoriím pravdivosti. Vzhledem k tomu, že na konferenci byl přítomen Graham Priest, není překvapující, že řada příspěvků se též věnovala problematice parakonzistentních logik.

Zaměření konference „Logica“ je velmi široké, a tak jsme vedle zmíněného měli možnost vyslechnout i přednášky na rozmanitá témata, jako např. kontrafaktuály, akční modely pro relevantní logiky, rozmanité interpretace vztahu logického vyplývání, intuicionistická Robinsonova aritmetika či hyperintenzionální nepropoziční postoje.

Účastníci konference budou mít jako obvykle možnost publikovat svůj příspěvek ve sborníku *The Logica Yearbook*, který každoročně vychází v nakladatelství College Publications.

Vědecký program byl podobně jako v minulých letech doplněn bohatým společenským programem, který je každoročně zčásti sponzorován pivovarem Bernard. Podrobnosti o programu lze najít na webové stránce <http://logika.flu.cas.cz/cz/logica/logica-2014>. Na požádání lze v Oddělení logiky získat sborník obsahující konferenční abstrakty.

Vít Punčochář